

Rusu-Lenku sutartis jau pasirašyta

Lenkija gauna 30 milijonų rublių

Okupuoja naujas Vokiečių apskritys

Turkų nacionalistai padeda bolševikams

Rusų Lenkų sutartis jau pasirašyta.

Lenkai laimi naujų teritorijų ir gauna trysdešimt milijonų rublių.

RYGA, kovo 19. — Po ilgų derybų, kurios tęsėsi per kelias mėnesius, praeitą naktį čia tapo pasirašyta taikos sutartis tarp Rusijos, Ukrainos ir Lenkijos (Kiek laiko atgal buvo pasirašyta preliminarinė taika).

Visa taikos sutartis susideda iš dvidešimt šešių paragrafų ir penkių specialiųjų priedų. Pirmieji keturi paragrafai nužymi Rusijos-Ukrainos-Lenkijos ribas, kurias čia įeina dabartinio demarkacijos linija. Be to, Lenkija gauna tris tukstančius ketvirtinių kilometrų (1,158.3 ketvirtinių mylių) netoli Minsko, butent, Polesijos apskrity.

Penktasis paragrafas sako, kad abi pusi sutinka atsisakyti neįveikiamosios viena kitai propagandos, neleisti savo teritorijoj tokių organizacijų, kurios veikia antrosios pusės nenaudai, ir nedaryti jokio bandymo maišyti į tvarkymosi reikalus teritorijoj, kuri priklauso antrajai valstybei.

Trylikame paragrafe pasakyta, kad Rusija ir Ukraina per dvyliką mėnesių po to, kai bus ratifikuota taikos sutartis, Lenkams turi išmokėti trysdešimt milijonų rublių (penkiolika milijonų dolerių) auksu. Dvylikioliktuoju paragrafu Lenkija paliepiama nuo mokėjimo senosios Rusijos imperijos skolų.

Taikos sutartis turi būti ratifikuota bėgiu trysdešimties dienų.

Po to, kai tapo pasirašyta sutartis, Lenkų delegacijos pirmininkas Dąbskis pasakė praeitą naktį, kurioj jisai pareiškė, jogei pagalios, po didelių sunkumų, Lenkija atgavo savo nepriklausomybę. Nudien ji tikis gyventi drauginguose santykiuose su Rusija ir suteikti laisvės visoms Lenkijos ribose esančioms tautoms. Jisai pareiškė, kad Lenkija visuomet minės tą draugingumą, kurio parodyta vedant derybas su Rusiais.

Pastarasai posėdis laikyta buvusiamė pirklių organizacijos klube, Schwarzhaupter. Puošniajame šokių kambary ant sienų matėsi dideli buvusių Rusijos carų paveikslai.

Lenkų delegacija kambarinėjo kaip 8:30 val. vakare. Delegacija išvadavo pats Dąbskis ir generolas Nagorieff. So-

SOCIALDEMOKRATAS.

Mūsų draugų laikraštis iš Kauno. Kiekvienas darbininkas privalėtų jį perskaityti. Num. 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 4 ir 5. Kaina 5 centai. Gaunamas Naujųjų ofise.

viety valdžios delegacijai vadovavo Joffe, kuris taip pat atstovavo ir Ukrainą. Iš Ukrainų tečiaus buvo du — Počubinskis ir Kvirtingas.

Kad sutausojus laiką, taikos sutarties dokumentas neskaityta visomis trimis kalbomis, kaip kad jis buvo atspausdintas Pirmuosius dešimt paragrafų perskaitė Dąbskis — Lenkų kalba; antruosius dešimt Joffe — Rusų kalba, gi likusiąją dalį perskaitė Počubinskis — Ukrainų kalba.

Pirmasis po dokumentu pasirašė Dąbskis. Antras pasirašė Joffe, paskui Počubinskis ir visi kiti įgalotiniai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., March 21, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Talkininkai didina okupuotės srytį Pareiny.

Jų kariuomenė tik dvi ir pusę mylios nuo Essen; užėmė Wedau geležinkelio stotį.

PARYŽIUS, kovo 19. — Vietos oficialiuose rateliuose šandie pareikšta, jogei okupavimas Mulheim ir Speldorf geležinkelio stotų, Ruhr apskrity, kurį okupavimą atliko Prancūzų kariuomenė, buvo dar vienas žingsnis pravedimui tų plėnų, kurie priimta Londoniškoje kontribucijos konferencijoje. Kalbamosios stotys yra kaip ir varlės prie Reino upės. O todėl okupuoti jas buvo reikalinga — idant tų talkininkų okupuotė padarius tokią, kokia ji turi būti.

DUESSELDORF, kovo 19. — Talkininkų okupuotės srytis tapo padidinta, pradedant nuo Duisburgo iki visų geležinkelio stotų, besidriekiančių palei geležinkelio liniją, einančią iš Duisburgo į Esseną. Okupuotės srytis baigiasi dvi ir pusę mylios atstu nuo Essen. Centralinė prekių vagonų stotis Wedau'e, kuri yra didžiausia visoj Ruhr apskrity stotis, o taip pat ir Mulheim stotis, sergštimos Prancūzų kareivių. Pačiame Duesseldorfe visa ramu.

BERLINAS, kovo 19. — Prancūzų ir Belgų kariuomenė užėmė vakarinę Mulheim ir geležinkelio stotį Speldorf. Kiti nedideli talkininkų kariuomenės būriai yra užėmę geležinkelio stotį Oberhausen. Jie stovi netoli Emscher kanalo.

Sulaikė Kappo padėjėją.

OPPELN, kovo 19. — Italų okupacinė kariuomenė vakar čia areštavo kapitoną Lench, kuris buvo uolus daktaro Wolfgango Kappo sekėjas ir, neilgai tvėrusios Kappo revoliucijos metu Berline, buvo to avanturininko valdžios spaudos biuro (prie užsienio reikalų ofiso) viršininkas. Spėjama, kad tai jis yra vadas militarinės Vokiečių organizacijos, turinčios tikslo remti Vokiečių

užmačius augštesniojo Silezijoje jėga, jeigu visa to būtų reikalinga, kitaip sakant, jeigu sekama nedėdienį ruošiamasai balsavimas išėitų Lenkų naudai. Vis delto, jis paliepiuota, kadangi žadėjo pristatyti reikiamų išparodymų, jogei jis yra tulo Vokiečių laikraščio reporteris.

Kartu, kai buvo areštuotas kapitonas Lench, gauta žinių, jogei Gleiwitz plebiscitui tvarkyti policija nušovusi du lenkų, kurie reikalavę josios paramos — Lenkų naudai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., March 21, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Turkų nacionalistai padeda bolševikams.

Nacionalistų kariuomenė okupavusi Batumą todėl, kad bolševikai bijoję talkininkų karo laivų.

KONSTANTINOPOLIS, kovo 19. — Kuomet talkininkai melderiausia su turkų nacionalistais, tikėdamasi atplėsti juos nuo Rusijos bolševikų, tarp jų ir kemalistų yra kuopilniausius susitarimas. Kuomet bolševikai puolė Gruziją, tai Turkų-bolševikų draugingumas jiems pasireiškė kuopilniausiais. Kai buvo sulaužyta trumpas Gruzinių spyrinai, bolševikai, vis delto, bijojo, kad talkininkų kariniai laivai, esantys Batume, nesuruošų intervencijos. Ir jie nedrįso eiti toliau į pietus. Bet čia pasisulė Turkų nacionalistai; jie, girdi, prisilaikydami Turkų ir bolševikų sutarties, galį šitą svarbią prieplauką užimti.

Turkų nacionalistų kariuomenė Batumą užėmė be jokio jai pasipriešinimo. Gi kemalistų kariuomenės komanduojuojas rytiniame fronte, generolas Karabekir pareiškė, jogei šitą miestą užimti ant visados Turkai nė nemana, jeigu šito nepageidžiausiant Maskvos valdžia. Girdi, jie pasitraukis taip greit, kaip tik visa to bus pareikalausta.

Šandie čia gauta patikėtinų žinių, jogei bolševikai sutiko išpildyti Gruzinių prašymą, kad paliauba mušų būtų prailginta dar dviem savaitėm laiko. Bet tik ta sąlyga, kad kalbamoji Kaukazo respublika Batumą pavestų Angoros valdžiai. Miestą dabar laiko gerai disciplinuota Turkų nacionalistų kariuomenė. Ji daro tvarką gatvėse ir gatava užgniauti bykias riaušes, kurių gali sukelti pabėgę iš fronto kareiviai, įeškantys progų pasiplėsti.

Charles K. Moseri, kuris iki šiol buvo Jungtinių Valstijų konsulis Tiflise, Turkų nacionalistų kariuomenės komanduojuojas, painformavo, jogei jis teiks visokios reikiamos jam paramos — savas konsulo pareigas atlikti.

Kongo gyventojai kyla prieš Belgus.

ANTVERP, kovo 20. — Čia gauta žinių, kad Kongo gyventojai sukilę prieš Belgų valdžią. Apie penkiasdešimt pirklių vieno įstaigų sudeginta ir šiaip didelių nuostolių pridaryta. Smulkmeningesnių žinių dar negauta.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., March 21, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Kova už rusų maištininkus.

Sukilėliai, esantys ant karo laivų, darė visa, kad davus progos pabėgti savo draugams — iš Kronštado.

TERIOKI, Finlandija, kovo 19. — Nuo praeito ketvergo popiečio Finlandijos rubežių perėjo netoli šeši tukstančiai pusnuogių, alkanų ir galutinai nusikamavusių pabėgėlių. Tai Kronštado sukilėlių partijos likučiai. Tarp jų randasi trysdešimt nescmingojo sukilimo vadų, kurie bandė nuversti sovietų valdžią.

Visi tečiaus sako, kad jų pasistengimai nėra tokie, kur nebutų davę jokių pasekmių. Jie, girdi, sukurę gaisrą, kuris sovietų valdžią galų gale turės sunaikinti.

Drąsinę savo draugus.

Nuo praeito ketvergo nakties, kuomet įvyko didysis šaudymasis kanuolėmis, kurį suruošė mažasai burelis sukilėlių, esančių ant karo laivų Petropavlovsko ir Sevastopolio — darant paskutinį atspirtį puolikams — čia negirdėta jokio šaudymosi. Sukilėliai nuolatiniu šaudymu į raudonųjų karininkų esančių tuo save draugams davė progos pabėgti. Girdėjosi šauksmų, kad jie stovės prie savo kanuolių tol, kol juos paluosuos mirtis.

Kada gauta žinių, jogei Kronštadtas turės pasiduoti, pasienio kilo didelis sumišimas. Šimtai pabėgusiųjų žmonių, daugelis jų nepaprastai įbauginti ir net pasvaigiman įpuolę, čionai papasakojo stipriai prasimanytų dalykų. Tie, kur pabėgo, kuomet bolševikai pradėjo šaudyti iš savo didžiųjų kanuolių, sako, kad Kronštadtas paversta kruva griuvėsių. Vėliau atvykusieji tečiaus sako, jogei tik kai kurios kalbamosios salos dalys esančios apgriautos.

Amerikos Raudonasai Kryžius turis darbo.

Tuo tarpu tikrų apie žuvusių žmonių skaitmenų negalima gauti, kadangi čia gaunamieji pranešimai prieštarauja vieni kitiems. Vis delto, galima numanyti, kad paskutinio puolimo metu bolševikai palaikė ytin didelį nuostolių, nes jiems teko lauztis pro stiprią sukilėlių ugnį.

Apie penkiasdešimt sužeistųjų žmonių čionai globoja Amerikos Raudonasai Kryžius. Jisai beto, iki šiol tam pačiam reikalui yra išdavęs tam tikrą kiekį maisto ir drabužių. Pabėgėlių skaičiui tolydžio didėjant, jo darbas darosi gan

PINIGŲ KURSAS.

Subatoj, kovo 19 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	\$3.90
Austrijos 100 kronų	\$0.27
Belgijos 100 frankų už	\$7.27
Danijos 100 kronų	\$17.35
Finų 100 markų	\$3.02
Francijos 100 frankų	\$6.95
Italijos 100 lirų	\$4.05
Lietuvos 100 auksinų	\$1.65
Lenkų 100 markų	\$0.12
Norvegų 100 kronų	\$16.15
Olandų 100 guldenų	\$34.32
Šveicarių 100 frankų	\$17.40
Švedų 100 kronų	\$22.95
Vokiečių 100 markų	\$1.65

sunkus. Amerikos Raudonojo Kryžiaus reikalus čia tvarko kapitonas Hopkins. Tam tikrą savo štabo narių skaičių jis paskyręs tvarkyti apie pustuzinį kitų koncentravimosi stovyklų, kurios čia šiomis dienomis tapo įkurtos.

Riaušės Japonijos sostinėj

Policija užpuolė manifestantus; daug žmonių suareštuota.

TOKIO, kovo 20. — Praeitą ketvergą čia kilo ytin didelės riaušės, kurioms numalšinti reikėjo panaudoti policijos jėgą.

Riaušių priežastis buvo — išskeltas prieš vieną ytin žymų valdininką kaltinimas. Tasai kaltinimas buvo panaudotas viešame susirinkime — gatvėje. Kada imta aiškinti, kad kalbamasai valdininkas, vietoj savo pareigas eiti sąžiningai, imas kyšių, valdžios partijos sekėjai ėmė kelti triukšmą. Kilius triukšnimui ir antroji pusė netylėjo.

Galų gale visa susidėjo taip, kad policijai teko įsimašyti.

Riaušių metu daug žmonių areštuota ir kelias gerokai apstumdyta.

Gatvekarių baronų pelnai.

Praeitais metais kompanija turėjusi daugiau kaip dvyliką milijonų pelno.

CHICAGO, kovo 20. — Chicagos gatvekarių kompanija ilgą laiką neužmirš buvusio Illinois valstijos gubernatoriaus Lowdeno ir jo "visuomenės tarnavimo" (Public Utilities) komisijos. Praeitais metais gatvekarių baronai turėję daugiau kaip dvyliką milijonų dolerių gryno pelno. Tokio didelio pelno kompanija gavo ačiu tam, kad kalbamoji "visuomenės tarnavimo" komisija išpildė josios reikalavimą — padidino "karferius". Padidino net dviem atvejais: pirmą kartą vienu centu, kitą net dviem — už "karferį". 1919 metais chigagiciai dar mokėjo po penkis centus už "karferį".

1918 metais gatvekarių kompanija turėjusi gryno pelno daugiau kaip aštuonis milijonus dolerių. Gi 1919 metais, kada "visuomenės tarnavimo" komisija išpildė pirmąjį kompanijos reikalavimą, josios pelnas padidėjo dviem milijonais dolerių — gryno pelno buvo daugiau kaip dešimt milijonų dolerių. O praeitais metais gatvekarių baronai pasižėre daugiau kaip dvyliką milijonų dolerių.

Situos pelnus kompanijai sudėjo Chicagos gyventojai, nors jie nieko negavo. Pradžioje kompanija sakė, kad ji nepadidins kainas "karferiams", negalinti teikti geresnio patarnavimo. Bet tasai "patarnavimas" ir šandie yra toks pat, kaip kad buvo dveji metai atgal.

Pažiūrėsim, ką darys naujasai valstijos gubernatorius Small, kuris rinkimų metu žadėjo daryti visa, kad "karferio" kaina būtų sumažinta.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "NAUJIENOS"

Panaikino verstinąjį kareiviavimą.

Vokiečių parlamentas nutarė, kad tos valstybės armija turi susidėti iš 100,000 vyrų.

BERLINAS, kovo 20. — Reichstagas vakar priėmė bilį, kuriuo panaikinama verstinasai kareiviavimas.

Tame pačiame bilij sakoma, kad pastovioji Vokietijos armija turinti susidėti iš šimto tukstančių vyrų. Laivyno jėgos — penkiolikos tukstančių vyrų.

Prieš valdžios pasiūlymą balsavo tik nepriklausomieji socialistai ir komunistai.

Airijų neramu.

Užmušta penkiolika žmonių; valdžia nusitarus daryti visa, kad "tvarką ir ramumą" atsteigus.

CORK, Airija, kovo 20. — Netoli Kinsale kaimelio praeitą subatą burys sinn fein organizacijos narių užpuolė militarinę policiją. Mušio metu aštuoni policistai tapo užmušti ir keliolika sužeista.

Puolikai taip pat turėjo nuostolių. Septyni jų užmušta ir apie dvidešimt paimta belaisvėn.

Valdžia nusitarusi nė per nago juodymą nenusileisti Airijos nepriklausomybės šalininkams. Ji darysianti visa, kad "tvarką ir ramumą" būtų atsteigta.

"Steigia" tai — degindama ramų gyventojų butus.

DUBLINAS, kovo 20. — Šandie čia galutinai sužinota, kad Anglų kareiviai Clifdeno miestely sudegino šešiolika triobėsių. Tarp sudegintųjų yra ir didelės vertės triobės.

Tai padaryta neva delto, kad ten, pažymint švento Patriko dieną, kažinkas buvo užpuolęs militarinę policiją.

Kas suruošė puolimą ant militarinės policijos — nesužinota.

"Tvarkos ir ramumo" steigėjams, matyt, tai ir negalvoj.

Skerdyklų darbininkai nenusileisų.

Skerdyklų darbininkų įgalotiniai jau Washington; valdžią atstovaus trys Hardingo kabineto nariai.

CHICAGO, kovo 20. — Pasikutinės žinios skelbia, kad skerdyklų darbininkai — įvairiuose miestuose — milžiniška didžiama balsų nutarė skelbti streiką, jeigu samdytojai ant žut-but spirsis savas užmačius praveisti. Gavę paskutinius balsavimo davinius, unijos viršininkai pareiškė, jogei dabar visa priklausys nuo pačių samdytojų: jeigu jie bandys praveisti tai, ką nusitarė — mažinti algas ir ilginti valandą darbo — skerdyklų darbininkų streikas busis neišvengiamas. Savo laimėjimų išžadėti darbininkai nesutiks.

Vakar Washingtonan išvažiavo du skerdyklų darbininkų įgalotiniai, kurie tenai tarsis su samdytojų ir valdžios įgalotiniais. Skerdyklų darbininkas atstovaus internacionalinis skerdyklų unijos sekretorius unijos advokatas Brennan. Busis ir Gompersas. Valdžią atstovaus Darbo sekretorius Davis, komercijos sekretorius Hooveris ir agrikultūros sekretorius Wallace.

Kas atstovaus skerdyklų kompanijas, tikrai dar nesužinota.

Ekspliozija amunicijos sandėly.

ERFURT, Vokietija, kovo 20. — Čia gautomis žiniomis, praeitą naktį Schmerbornio mieste kilo didelė eksplozija. Eksplozija kilo amunicijos sandėly. Pranešama, kad daug žmonių tapo sužeista. Kiek yra žuvusių, dar nesužinota.

Valdžios išlaidos sumažėjusios.

WASHINGTON, kovo 20. — Vakar čia paskelbta, kad už pastarusius aštuonis mėnesius federalinės valdžios išlaidos sumažėjusios daugiau kaip vienu bilionu dolerių.

Auksinai neužilgo pabrangsią.

Yra laukiama, kad Vokietijos markės, o kartu ir Lietuvos auksinai, turėsią pakilti kainoje bėgyje pusantro mėnesio, ir kad jų kaina busianti augščiausia po to, kaip Amerikos valdžia paskelbs taiką su Vokietija.

Visiems, kas tik siunčia pinigų Lietuvon, vertėtų pasiskubinti su pinigų siuntimu ar išsiimimu.

Naujųjų Pinigų Siuntimo Skyrius yra didžiausia lietuvių pinigų siuntimo įstaiga Amerikoje, ir Naujųjų siunčiami pinigai greičiau pasiekia Lietuvos negu kieno nors kito. Naujųjų duoda pilną gvarantiją už pinigus siunčiamus perlaidomis ir duoda paprastas gvarantijas už savo čekius. Naujųjų išmaito didesnes pinigų sumas pagal pigiausio dienos kurso, koks tik yra New York'e ar Chicagoje. Naujųjų yra korespondentu didžiausio Lietuvos banko — Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko Kaune. Naujųjų siunčia pinigų ne tik Lietuvon, bet ir į visus kitus svieto kraštus. Siųsdami pinigų, visuomet kreipkitės į Naujųjų Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJŲJŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

NAUJIENOS

LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Strigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
5c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienuos šima kasdien, išskyrus
nedėdienius. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsienakomeli Kaina	
Chicagoje — per paštą:	
Metams	\$8.00
Pusmeti	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Dviem mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.00
Chicagoje — per neštotojus:	
Vieną kopiją	08
Savaitės	18
Mėnesiui	75
Suvenyruose Valstijose ne Chicagoj,	
paštu:	
Metams	\$7.00
Pusmeti	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose	
(Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusmeti	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Piguos reikia siųsti pašto Money	
Orderiu, kartu su užsakymu.	

Rusų-Lenkų taika.

Kovo 18 d. Rusijos ir Lenkijos įgaliojiniai pasirašė taikos sutartį. Ne vėliaus kaip už mėnesio laiko ji turės būti ratifikuota.

Ta sutartis susideda daugmaž iš tų pačių sąlygų, kurios buvo priimtos laikinojoje taikoje. Skirtumas yra tik tai, kad Rusai apsiėmė dar užmokėti Lenkam bėgiu dvylikos mėnesių 30 milijonų rublių auksu.

Reiškia, Lenkija paėmė viršų. Ji gavo gerą sklypą Baltųjų žemės; ji išsiderėjo teisę elgtis, kaip tinkama, su Lietuva; jai tapo pripažintas "koridorius" į rytus nuo Lietuvos, atkertant Lietuvą nuo Rusijos; ir jai, pagalios, dar bus duota kruva auksu iš Rusijos iždo.

Kodel Rusija taip nusileido Lenkam? Matoma, todėl kad ji nesijaučia turinti jėgos vesti karą su Lenkais. Rusų raudonoji armija yra pakankamai stipri kariauti su vidaus priešiniais, bet pasekmingai vesti karą už Rusijos rubežių ji nepajėgia.

Tame ji skiriasi nuo revoliucinės Francijos armijų, kurios, vedamos Napoleono, buvo užkariavusios kone visą Europą. Pasekmingais karais užsienyje Francijoje buvo be galo sustiprintas militarizmas, kuriuo pasiremdamas, Napoleonas tęsė atgaivino monarchiją. Revoliucinė Rusija neturi pasisekimo užsienio karuose, ir monarchijai sugrįžti jai šiuo keliu nėra progos.

Rusų-Lenkų taika yra laimėjimas ne tik Lenkijai, o ir Francijai, kuri dėjo visas pastangas, kad padarius Lenkiją kiek galint stipresnė. Francijos imperialistams Lenkija šiandien yra tas pat, kas pirma buvo carinė Rusija.

Lenkų klerikalai pralaimėjo.

Lenkų steigiamasis seimas priėmė trečią (ir pasku-

tinų) skaitymu konstituciją.

Paskutiniam konstitucijos balsavime Lenkų reakcininkai ir klerikalai gavo didelį smugį. Jie tapo pergale senato klausime. Senatas, tiesa, pasiliko konstituciją, kaip įstatymu leidimo įstaiga šale seimo (socialistai ir pirmiečiai stojo už tai, kad būtų tikta vienas seimas); bet jisai bus žmonių renkamas ir jo terminas tapo apribotas penkiais metais, vietoje septynių.

Atžagareiviai pralaimėjo ir mokyklų klausime. Konstitucijos projekte buvo punktas, reikalaujantis, kad mokyklose būtų išdėstoma religija. Trečiu skaitymu šitas punktas tapo atmetamas. Liaudies mokyklos, vidurinės mokyklos ir universitetai tapo atskirti nuo bažnyčios. "Dvasiški mokslai" iš jų pašalinti.

Trečias atžagareivių pralaimėjimas buvo respublikos prezidento klausime. Antru konstitucijos skaitymu buvo priimtas punktas, pagal kurį Lenkų respublikos prezidentas tegali būti tikta Rymo-Katalikų tikėjimo žmogus. Bet paskutiniame balsavime šitas punktas tapo panaikintas.

Pagalios, tapo panaikinti herbai ir bajoriški titulai. Visi Lenkų piliečiai pripažinti lygiais prieš įstatymus.

Šitie socialistų ir pirmiečių pasisekimai tapo atsiekti daugiausi delto, kad paskutinis konstitucijos skaitymas įvyko už keleto dienų prieš plebiscitą. Augštojoje Silezijoje. Lenkam buvo svarbu pasirodyti, kad jie nėra atžagareiviai, idant patrauktus savo pusės Silezijos gyventojus.

Apžvalga

MIRE T. ASTRAMSKAS.

"Saulė" rašo:

"Subatos dieną aplaikėme telegramą, kuris pranešė mums liudną žinią apie mirtį mūsų seno priešiniaus Tamošiaus Astramsko... Vėlonis neseniai sirgo trumpą laiką, bet pasveiko po kelių savaitų ir vėl ėmėsi prie darbo "Tėvynės" rėdystėje Brooklyne (New York). — "N." Red.). Turėjo apie 70 metų amžiaus, pergyveno Ameriką apie 25 metus, darbavosi labai del labo S. L. A. Iždavinėjo "Garsą" Shenandohe ir darbavosi daug del kitų laikraščių, o i "Saulė" rašinėjo tankiai po vardu "Senas Kapsas".

TIK-KA SMERKĖ, DABAR GARBINA.

Kada buvo pranešta, kad Lietuvos valdžia apsiėmė maitinti Vilnių, palikdama jį lenkų rankose, tai Chicago "Draugas" parašė:

"Lietuva turės maitinti Vilniaus lenkus, o lenkai truškins lietuvius. "Tokie diplomatai, kaip Purickis, Voldemaras ir dras Staigaits gal lietuvius iš proto išvaryti. "Čia žmogus remi kiek galėdamas Lietuvos diplomatią, čia ta diplomatija rupinasi, kad lenkam būtų gerai Lietuvoje. "Nestebėtina, kad Tėlsij varnos jau didžiuojasi lenkiškais herbais, o lietuvius

armijos kartininkai gina tėvynės išdavikus.

"Lietuva turi duonos, pinigų ir kariuomenės, bet neturi žmogaus, kuris galėtų padaryti tvarkos."

Bet dabar atėjo žinia, kad Lietuvos valdžia dar stato lenkam reikalavimus, kad jie išpildytų Suvalkų spalių 7 d. sutartį (nepereiti Bastunai-Molodecna liniją) ir kad Lietuva galėtų kontroliuoti maisto dalinimą Vilniuje. Ir štai "Draugas" dabar jau sako:

"Mūsų ministeris Juozapas Purickis protingai pasirengė reikalauti, kad būtų pildoma Suvalkų sutartis. Jis neverta nemandagų žodžių, bet jis moka padaryti, kad faktai taptų įkalbinti. Tie faktai sako: menka sutartis su tais, kurie sutarčių nepildo."

Kaip staigiai "Draugo" nuomonė apie Purickį persikeitė!

O betgi faktai visai nepateisina tokios atmainos. "Eltos" telegramoje, kuri buvo išspausdinta "Naujienuose" subatoje, pasakyta, kad augščiaus mištinuosius reikalavimus pastatė ne Purickis, o Galvanaukas.

Antra vertus, dar visai nėra žinios apie tai, kad Lietuva atsiskakys duoti maistą vilniečiams, jeigu ji negaus teisės kontroliuoti maisto dalinimą. Pirmiaus buvo pranešta, kad Lietuvos valdžia sutiko duoti maistą, netaitydama tokios sąlygos.

"Draugas," be pamato girdamas Purickį, dar mažiaus skaitosi su faktais, kuomet užsina kalba apie socialistus. "Eltos" telegrama paduoda žinią, kad "Lenkų socialistų partija raštu i Lietuvos socialistus reikalauja bendro pasistengimo neleisti risti Vilniaus klausimą ginklais, bet derybomis." Delei šitos žinios "Draugas" pastebi:

"Lenkijos ministrų pirminkas yra socialistas Daszynskis. Jis jau buvo ministras, kuomet tapo sudaryta Suvalkų sutartis, ir jis jos nepildė. Tai-gi nėra didelės prieštasties mintyt, buk Lenkų socialistai yra geresni sutarčių piklytojai už kitus Lenkus."

Mes anaipol negriame Daszynskio pakraipos socialistų, bet vis delto manome, kad rašyti netiesą apie juos neverta. Faktas yra tas, kad Daszynskis nėra ministrų pirminkas. Jisai keletas mėnesių atgal buvo lenkų ministerijoje, bet paskui visaf pasitraukė iš jos. Šiandien lenkų socialistai nedalyvauja valdžioje. Delto jie gal ir pasidarė radikalesni.

Pirmasis mokslas ar vagystė.

Už "Mokyklos ir Gyvenimo"

Tarnavau pas vieną turtinę ukininką — ganiau bandą; ėjau tik 12-tus metus. Ukinko vaikams, tokiems kaip aš, mokyklos ganyti. Varsą jie bėgiodavo laukuose, sode, laipiodavo i medžius, kukuodami gegutėmis, ar subridę i purvyną gaudė žuvis, kurių ten nebuvo. Žiemą juos kur ten išveždavo; parvažiuodavo tik Kalėdoms ar šiaip didesnėms šventėms; parsiveždavo po glėbį visokių knygų, iš kurių skaitydavo, ar išrašinėdavo. Negalėjau suprast, kaip jie, taip gali: aš pat pat jau žinojau raidžių pavadinimus (nors gal ne visų), nes praėjusį žiemą, mokė mane motina iš maldų knygų, bet aš skaitydavau tik ten, kur mane mokė, o jie žiuri i knygas ir pasakojia visokias pasakėles, juokus ar uždainuoja dainelę, kurios, rodos, klausytum i klausytum. Bet man maža tekdavo jų pasiklausyti, nes vakare pavatgius tuoj siųsdavo gult, o rytą anksti reikėdavo maiti kiaušius užbėralas. Gera buvo pusbrniui Povilui,

kuris vakarais gryčioj sukdavo virves; jis galėjo klausyti kiek tik norėjo. Aš jį klausydavau dieną, ką vakar vakare skaitė. Atsakydavo, kad jis ir neklasas. "Kas jis per žmogus", manydavau sau: "taip ten gražios pasakėles, o jam neįdoma?" Man rūpėjo turėti nors vieną toki knygą. Išvaizduodavau sau, kaip aš jį laikyčiau, kaip branginčiau — ne taip, kaip šeiminkai vaikams, kad daug jų suplėšo, sutepa. Pas mane visuomet būtų nauja ir graži. O paimt ir pavartyt svetimą, t. y. šeiminko, nors ir sulėptą, aš nedrįsdavau.

Vieną vasaros dieną, kada visa šeima buvo lauke, aš pietų pavalgę, bėgdamas pas savo bandą, pamaciau daržely kazką baltą. "Knyga!" pamaniau. Akys nušovė, ir širdis išdžiaugsmo pradėjo tankiau plakti, kad turiu dabar teisę ją paimt ir pavartyt. Atbėgu — ne knyga, tik lapelis, toks gražus, baltas, kaip sniegas. Pakėliau ir nežinau, kas su juo daryt, ar pasididžiuojant ir parodant savo ištikimybę padėti jį vėl ant lango, ar sugniaužus slėpti sau i kišenę, nes iš tokios kruvos knygu, kurios guli ant lango, to vieno lapelio jie nē nepasigės, o pažiūrėjęs, niekam nematant vėl jį įmesiu i seklyčią — ir nieks nesužinos. Pažiūrėjau pasistojęs per langą i seklyčią, apsižvalgiau aplinkui, — niekur nieko. Pusiau sulėkęs lapelį iškiau i kišenę ir, greit iššokęs iš darželio, nubėgau pas bandą.

Semukas, kuris mane buvo paleidęs pietų, parėjo namo, o aš, bandą nusivares i mišką, ėmiau skaityt lapelį. Raidės beveik visas pažinau, bet sudėti žodžių niekaip negalėjau. Viršui didesnėmis raidėmis perskaiciau "priedas," bet koks, ir lig šios dienos liko slėptis. Kiek aš dar vargau, bet antrojo žodžio nesudėjau. Perskaitu raidės pavieniu, bet žodis išsina nesusiprantamas, nē lietuviškas. Ir taip iki vakarui tik kelius žodžius teperskaiciau.

Vakare, bandą gindamas namo, paslėpiau lapelį už kluno aulje, nes su savim laikyt bijojau, o grįžinti dar buvo galima: kitą dieną maniau vėl skaityt. Antrą dieną irgi tos pačios lekcijos, tik trečią vakarą nusiminiau, kai paklausė mane vyresnioji šeiminko dukterė Verutė, rodydama tokį pat lapelį:

— Jonel, ar tu neradai kur tokio lapelio? Buvo seklyčioj ant lango. — Niekur nemačiau! — atsakiau ir nusisukau i šalį, kad nepastebėtų raudonuojant ar drebant iš baimės.

— Kur jis gali but? visur išjieskojau! — O koks ten lapelis? — paklausė šeiminkas.

— O gi toks knygos priedas... Paaiškinus nuėjo jieskot. O aš ir nenugirdau, koks pavadinimas to priedo... "Užteks jau pamokų, manau; Dieve, tik išnešk iš šitos nelaimės! o daugiau..." Pradėjau jieskot priemonių, kaip čia padarius, kaip čia atsikračiau to poperio. Atidėt slapta, kaip pirmiau buvo manyta, nebegalima, nes vistiek supras; tik lieka, ar rytoj dar labiau apipurvinus atiduoti ir sakyti, kad ten ir ten radau, ar nuslėpt jį amžinai ir išsigint, kaip jau sykį padariau. Pirmasis sumanymas rodės perbaisus, priimtas buvo antrasis.

Kitą dieną pievoj išduriau lazda skylę ir nukisau sulankstęs lapelį i žemes. Taip pasibaigė pirmosios mano pamokos. Tik juodas atsiminimas liko kad apsisvogiau.

Rudens vakarą, kada vėjai staugė už apsirasojusį langų, lietūs su sniegu krito, kaip iš kiauoro kibiro, ir traukė ledais medžių šakas, — mano šeiminko namuose ėjo skubotas

darbas. Šeiminkė su miltina nosia šaudė i krosnį pyragus, tai barė mergaitę, kad ne visus išplovė skalbinius; šeiminkas su Povilu kapojo mėšus, pilstė maišus grūdus; Verutė baigė megsti pirštinais; aš su mergaite buvome prie šeiminkės; vaikai, rankiojo savo knygas ir krovėsi i krepšius. Visi rengėme vaikus i mokyklą.

Pabaigęs šeiminkės užduotąjį darbą, paprasiau šeiminkininko, kad rytoj, kai bus miestelyje, pirkty man pieštuką, o pinigų, kiek reikia, išskirtų iš algos.

— Be tėvo žinios, negaliu aš aikvoti tavo pinigų, — atsakė šeiminkas.

Žinau, kad tėvas man neatsakytų, tik kaip dabar jį pasieksi už 6 varstų.

— O ko, ar mokytyis nori? — paklausė Verutė.

— Ne, aš taip tik...

— Mokykis, aš tau dovanosiu pieštuką.

Verutė, paėmusi pieštuką, parodė kaip jis laikyti, ir pradėjo rašyti, aiškindama raidžių vardus ir nuo kur jas pradėt rašyt.

— Dirbk kas reikia, o ne niekais užsiminėk! — subarė mo-

tina. Verutė metė rašyt i ėmėsi megsti, o aš pasakęs jai ačiu, išsikšau pieštuką i poperį i kišenę.

Rytą, nuėjęs i klonį, išbraižiau visą tą poperį, bet nieko panašaus neparasęs, suplėšiau ir ėmėčiau i šiaudus.

Nuolatinėm savo pamokom suradau dar vieną budą: paimu balandę, išrašau joje raides, stiklu nuskutu ir vėl rašau. Tokios pamokos ėjo ligi pat Kalėdų kas dieną, kai tik nucidavau šiaudų su šieniu kratyti, nors bardavo šeiminkas klausdamas, ką ten taip ilgai veikti nuėjęs i klojimą. Kitą syk atėdavo net pažiūrėt, bet nē sykio nerado besimokant, nes jis buvo duslingas, o aš ištolo išgirdavau jį ateinant ir imdavau darbo.

Po Kalėdų raidžių rašyt išmokė mane brolis namie. Antrais metais išsiderėjau, kad leistų man žiemos vakarais pasimokyti sykiu su šeiminko vaikais, kurie nėjo dar i mokyklą. Tik vis neina iš minties, kas bus su ta vagyste. Tebestovi dar ir dabar akyse juoda pievoje skylė ir baltas poperėlis — "priedas..."

Sikšnosparnis.

KORESPONDENCIJOS

DE KALB, ILL.

Iš mūsų kolonijos labai retai tenka pastebėti kokia žinutė laikraščiuose. Bet, tiesą pasakius, ne ką gera ar įdomu ir galima pranešti. Kuomet kitose kolonijose, kaip iš laikraščių matyt, lietuviai darbuojasi vieni kitus lenkdami, šaukia mingus, priima rezolucijas, gildena visokius klatusimus, renka šiokią ar tokią reikalui aukas, ruošia gražių pramogų vakarus, teatrą, — mūsų kolonijoje, taip sakant, ramu. Vietos lietuviai nieku daugiau neužsiima, nebent munšaino šinkavimu ir kortavimu iš pinigų. Yra pora pašalinių draugijų, galėtų jos ką nors sumanyti ir veikti, bet nedaro nieko. Visas jų veikimas tik, toks, kad atlaiko savo susirinkimus ir užsimoka nario mokesnis.

Juokingas atsitikimas buvo kovo 6 dieną. Viena draugija laikė susirinkimą. Norėdami padidinti draugijos iždą, po susirinkimo nariai susėdo kortoti iš pinigų, imant nuo kiekvieno lošėjo po penkis centus. Įsikortoję taip, kad moterėlės, nebesulaukdamos vyrų pareinant namo, leidosi jieskoti jų, ir atėjusios i svetainę sugadino visą biznį.

— De Kalbietis.

KEARNY, N. J.

Senas atsisakytilis lietuvis užmušė tris žmones.

Ilgus metus čionai gyveno Antanas Pečiulis, lietuvis, ir buvo žinomas kaip uolus medžiotojas. Taip sakant, jis pasistatė savo trobelę tyruose ant žemės, kuri niekam nepriklausė ir gyveno iš savo medžioklės. Vėliau jisai susilaukė su Andriumi Verbičiumi ir abudu gyveno tose "puštynešė", kol miestas beaugdamas pasiekė jų namus. Dabar Pečiulis jau sulaukė 65 metų, ir vis dar medžioklė užsiimdavo. Bet subatos vakarą, kovo 12 d., jis pasirodė savo draugui Verbičiui labai nepaprastas, kuomet jis atsišė santuvą ir juo grumodamas reikalavo iš Verbičio tukstancio dolerių. Verbičius įbaugintas atplėšė kame sienos lentą ir išėmė jam \$735. Bet tuo Pečiulis nepasitenkino ir dar santuvu grumoję, kad tasai pribagyt jam iki tukstancio. Tada Verbičius pasakė, kad jis turi \$500 paskolėms ir prašė, kad ji išleistų ju

Laiškai iš Lietuvos. Lietuvos Atstovybėje.

Lietuvos Atstovybei Amerikoje yra prisiųsti sekamiems asmenim laiškai nuo jų giminių ir pažįstamų iš Lietuvos. Artiesnųjų adresų ant jų nėra ir todėl jie bus laikomi Atstovybės raštineje iki savininkai juos atsiims. Norint gauti šiuos laiškus prisiųskit savo adresus ir pašto ženklelį padėgimui persiuntimo lėšų: Magdei Benedikėvičienė; Antanui Beržinskiui nuo Marjono Skirienės; Antanui Cepui nuo Juozapo Čepo; Barborai Cilvinaitei nuo Marytės Cilvinaitės; George Elvick'ui nuo Pr. Elvickio; Julijonui Ekdaskui nuo P. Sawickio; Franciszkui Friz nuo Benedyk Žemalio; Jurgui Griniui; Kazimierui Koveriui nuo Uršulės Čepaitės; Paului Lengviniui nuo J. Bendiktavičio; Kazui Masui nuo Jono Masio; Maik Malokui nuo Uršulės Sarockietės; Juozapui Mekeliui nuo Jono Mekelio; Franciszkui arba Baltramėjui Meškauskui nuo J. Usio; Jonui Pocevičiai; Jonui Savnorui nuo Kazimierio Rolio; Mikolui Skirui nuo Antano Skirio; Jurgui Survilui; Mikalojui Urbanui nuo Julijono Dabulskaitės; Vladislavui Vainauskui nuo Emilijos Vainauskaitės; Frank Walen-

A. P. Seven

lynoviciui nuo Mikolo Valen-tynavičio; Marei Yankaitenei nuo Onos Navikutės; Juozui Zabarskui nuo Andriaus Pietrius; Kajtetonui Zimikaiciui.

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS

Namu Office Miesto Office

3323 S. Halsted St. 127 N. Dearborn St.
Tel. Boulevard 1310 Tel. Central 4411

Tel. Randolph 2898

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestij
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Valandos: 9 ryto iki 6 po pietų.
Paneidėlis iki 8 vakarų.
Namų Tel.: Hyde Park 3396

V. W. Rutkauskas
Advokatas

29 So. La Salle St. Room 224
Tel. Central 6398
Vaka 812 W. 33rd St. Chicago
Tel. Yards 4681

European American Bureau
Fabionas ir Mickiewicz
redėjai

Buvę A. Petratis ir S. B. Fabionas
Siuntimas pinigų, laivakortės, pasportai ir tt.

NOTARIJUSAS
Real Estate, Paskolės,
Insurancij ir tt.
809 W. 35th St., Kamp. Halsted St.
Tel. Boulevard 611.
Val. 9 iki 6 kasdien
Vak. 10 iki 8 po pietų.
Med. 1 iki 8 po pietų.

DR. A. MONTVID
CHICAGO

Lietuviai Gydytojai ir Chirurgai
25 East Washington St.
Marshall Field Annex
18th fl. Ruitmas 1827
Telephone Central 3323
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto.

2121 North Western Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakarų
X-Spinduliu. Phone Armitage 2018
Residencijos telef. Albany 8718

Telephone Drovers 5052

Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS

Valandos: nuo 10 iki 8 val. vakarų.
Nedėliomis pagal sutarimą.
3201 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pasidaryk sau vyną
Vynuogės, Vynuogės
Vynuogės

Džiovintų juodų ir baltų
vynui vynuogių. Parduo-
dame po kiek tik kas nori,
už prieinamą kainą.
COYNE BROS.,
119 W. S. Water St.
Chicago, Ill.

GAUSI 7% IR 8%

mūsų rekomenduojamus, užtikrintus
Procentai išmokami du kartus i metus
bilo vienoj bankoj.

Pirmo Nuosimčio
Aukso Bondsus

Bondsai po \$100 ir \$500. Gali pirkti
ir lengvais išmokėjimais.

Perkame, parduodame, mainome ir
duodame informacijas apie įvairių
komp. šerūs.

Kreipkitės i Lietuvų Įstaigą.

Peoples Investment Co.

220 S. State St. Room 1422
Tel. Harrison 2024 Chicago, Ill.

Kasdien ir nedėliomis nuo 12 iki 3
po piet.

PIANAS UŽ NORMALŲ
KAINĄ.

Tik-ką patyrimo, kad Lyon & Healy, didžiausia muzikale krautuvė Chicago, išleidžia visą savo sankrovą var totų pianų. Tuli iš šių instrumentų parduojami pigiau, nei kad pirm kartą. Mes patariame savo skaityto-
jams, interesuojantiems parašyti Lyon & Healy reikalaujant šio bėgimo kainų. Tarp kitų, pianai yra žinomu išdirbėj, kaip Steinway, Weber, Steck, Lyon & Healy, Fischer, Krakauer, Washburn ir kitų. Tarp šių pianų yra perdirbtų ir naujų specialių išvaizdų. Manome, kad atsakanti skait-
ytojai gali gauti ant mėnesinių išmokėsių, jei jie nenorės visų užmokėti cash. Proga tokia gera, tik reikia nueiti pas Lyon & Healy, kampas Wabash Ave. ir Jackson Boule-
vard be atidėliojimo. Arba galit rašyt savo kabofojiems, nes jie turi spe-
cialius kreditinius sąlyginius.

JUSU BUVESENAS
PRITELIUS
PATARĖJAS
H. LEIBOWITZ
Dabar yra naujame biz-
nyje visokios rūšies
INSURANCE-
APDRAUDA
Valandos nuo 10 ryto
iki 8 val. vak. kasdien.
3824 West 12th St.
Chicago, Ill.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA
12 BROADWAY NEW YORK, N.Y.
Tiesi kelionė per pėsčiomis iš New Yorko per Libavą
arba Hamburgą—Eitkunus
LIETUVA
Laivai išplauks kas 14 d. Dideli dviejų šriubų pašto laivai išplauks
"POLONIA" KOVO 30 "ESTONIA" BAL. 27
"LITUANIA" BALANDŽIO 13 "POLONIA" GEG. 13
Visi laivai turi puikius kambarius trečios klasės keleiviams
Kreipkitės prie mūsų agentų jūsų mieste arba pas
K. W. KEMPF, Gen. Western Pass. Agent, 120 N. La Salle St.,
CHICAGO, ILL.

Sveikam Kune Stipri Dvasia.

Kam be reikalo kentėti? Mano spe-
cialis gydymo būdas išgydys jau daug
žmonių nuo kaspininės kirmėlės, kurie
buvo nebeteikę vilties pasveikti.
Tukstančiai žmonių nežino, kad jie
turi vidurinę kirmėlę, ir gydyti visai
nėra kitokios ligos; deltoji ir neiš-
gydys.

Kirmėlės ženklai

Žmonės sergantį taja biauia liga pa-
prastai skundžiasi dideliu pilvo skaus-
dumu; jiems rodo, tartum kas į gerkle
kila, vėmė verdus, valgyti neturi noro,
galva skauda, viduriui sukietėja, ausy-
se užia, skauda po krūtine.

Kas tokių simptomų turi, tegul at-
na pas mane: išgydysiu visai trumpu
laiku.

Gydan taip jau ir kitokias ligas kaip
vyrų taip ir moterų. Patarimai dykai.

DR. DICKSON

1645 West 47th Street

Tarp Marshfield ir Paulina gat. Ofiso valandos nuo 10 ryto iki 8 val. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

ELEKTRA

Šviesos ir pajėga suvedame į senus ir naujus namus, taipgi
dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinės Lietuvių Elektros Korporacijos Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.

A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892. Chicago, Ill.

Tel. Monroe 2804

DR. W. F. KALISZ

Specialumas: Moterų ligos ir Chirurgija

1145 MILWAUKEE AVE. CHICAGO.

SIETYNAS

Dvisavaitinis kooperacijos, savivaldybės,
ukio, kultūros ir profesinio gyvenimo
laikraštis.

Siaulių Vart. B-vių Sąjungos ir Lietuvos
Savivaldybių organas.

No. 1 ir 2. Kaina 50 centų.

TURINYS.

Nuo Redakcijos	1 pusl.
J. F.-is. Naujas darbas	1 pusl.
Jer. Moraukis. Musų kooperacijos uždaviniai	2 "
St. V. Aprupinkime savo tarnautojus	3 "
M. Češinas. Kokia nauda iš vartotojų bendrovių	4 "
Želgėlis (sektas). Revizijos Komisija	5 "
J. Fiedzius. Siaulių kooperacijos ir savivaldybės kursai	6 "
P. Čičelis. Aras galimas. (Feljetonas)	6 "
J. Moraukis. Ko trūksta musų savivaldybėms ir kaip	7 "
jos turėtų tvarkytis	7 "
Siaulių Apskritis Savivaldybės 1921 m. smata	9 "
Siaulių Apskritis Taryba	10 "
J. M.-is. Miškų valdybos politika ir musų miškų klausimas	11 "
K. Degutis. Žemės kultura Lietuvoje	12 "
Dantis. Laiškai žemės klausimu	13 "
J. Daugėla. Matavimo darbai Siaulių apskr. 1920 m.	14 "
Ukininkas patarėjas	15 "
Knisius. Gyvenimo nuotrupos (Feljetonas)	16 "
Zinios: kooperacija, savivaldybė, kultura-švietimas, ukis,	16 "
ivairios	22 "
Kronika	22 "
Toisių skyrius	23 "
Pranešimai	23 "
Redakcijos atsakymai, šaipokas	24 "

NAUJIENŲ KNYGYNAS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Visuotinas (General) Contratorius
Henry Koplewskis
Atlieku medžio arba muro būda-
vojimus. Taisau senus. Turio
namų ant pardavimo priesnamomis
kainomis.
4401 So. Richmond St.,
Tel. Lafayette 2797

Dr. C.Z. Veželis

Lietuvių Dentistas

4712 So. Ashland Ave.

Arti 47-los gatvės

Telefonas: Drexler 7868

**Amerikos Lietuvių Dar-
bai Lietuvos Gynimo
Reikalui.**

Chicago.

WEST SIDE. — Nedėlio-
kovo 13. S. L. A. 109 kuopa
buvo surtuosus prakalbas Mel-
daziio salej. Kalbėjo Dr. Grai-
čunas ir nesenai iš Lietuvos
atvykęs Dr. Alseika. Dr. Grai-
čunas kalbėjo apie Susivien-
ijimą ir svarbą jį priklauso-
ti, o Dr. Alseika papasakojo
apie Lietuvą ir dabartines jos
kovas. Po prakalbų buvo ren-
kamos aukos Lietuvos gy-
nimo reikalams. Aukoj: K. Si-
lavičius \$15; P. Svilinskas \$5;
J. Saunora \$2; po \$1: J. Tau-
pelis, J. Taupelis, V. Šlaude-
ris, C. Baltrunas, M. Konope-
kas, A. Kelpsh, P. Jacius, J.
Bajoras, A. Paukštis, K. Ru-
daitis, A. Vitkus, A. Vikus,
J. Paukšnis, A. Brazan, A.
Srade, B. Sinkauskas, A. Pau-
zaučia, S. Šikas, S. Laukevi-
čia, M. Saluk, J. Banis; smul-
kesniais \$2.20; viso \$45.20. Tie
pinigai tapo pasiūsti Lietuvos
Misijai kad pasiūstų Lietuvon.
— Prakalbų Rengimo Komite-
tas: A. Kundrotas, J. Velkas,
A. Paukšnis.

Aukos surinktos [kada?
kur? Red.] Lietuvos gynimui
ir pridutos Bendram Lietu-
vos Gynimo Komitetui, Chi-
cagoj. Aukų rinkėjai: J. Ga-
balis, D. Alsas ir J. Klovas.
Aukoj: D. Šurkus \$50; M.
Petrauskis ir P. Plečkauskis
po \$15; po \$11: P. Keris, J.
Stulpinas, J. Waselkus, J. Pe-
trauskis, M. Umars; po \$10: P.
Kandius, B. Rubslaus, P. Lat-
za, J. Kuski, F. Račkauskis,
D. Stanis, S. Apinčausk, J. Kar-
velis, Y. Plečkauskis, J. Pau-
lius, J. Pocius, P. Satkus, K.
Stuls, K. Zansitis, J. Lekavi-
če, K. Versel, A. Šimkus, S.
Ragauskis, W. Mikšius, P.
Klovas, A. Urbelis, B. Bučkis,
S. Yuška, I. H. Luris, J. Bro-
žas, P. Grigula, J. Kuinis, A.
Mockus, K. Grigalis, J. Luko-
šius, Y. Staradumskis, J. Les-
čauskis, J. Burus, K. Radwe-
las, P. Pratapas, S. Rakaus-
kis, L. Kundrotas, S. Sakalaus-
kis, A. Daknis, Jonas Lesčė-
nas, A. Kuinis; po \$6: S. Ku-
kanauskis, P. Čekanauskis; po
\$5: P. J. Yanas, Max Maretz,
A. Širvidas, J. Aukštikalnis, J.
Pocius, J. Mileška, P. Gara-
lis, J. Rimkevičė, T. Yuška,
A. Malšauskis, Z. Marcinkus,
A. Krušinskis, A. Zaveckis, S.
Vaišnorus, W. Ubavičė, J. Sta-
panavičė, W. Janušauskis, J.
Kazlauskis, J. Damsis, J. Jag-
minas, W. Dijokas, K. Kun-
drotas, K. Mockus, S. Urbo-
nas, K. Lunkutis, Al. Morku-
las, K. Yuška, J. Waisis, I. Ur-
belis, E. Slemenoni, J. Janas,
P. Jankauskis, Dr. Zimont, J.
Kiauda, S. Kaveckis, O. Vai-
kasati, P. Medžauskati, J. Pe-
tkus, M. Kazlauskis, A. Wove-
reli, J. Rasinkevičė, S. Jagmi-
nas, J. Shaka, J. Statkus, J.
Gabalis, M. Skerston, J. Wer-
sulis, A. Gečius, J. Gazuas-
kis, D. Stancius, M. Legeraitis, D.
Alsas, W. Klovas, P. Paniška,
B. Brazaitis, A. Kiaukis, J.
Ivanaukis, J. Ramanauskis,
F. Sveistis, J. Savickas; po \$3:
Dr. Naikelis, K. Norbutas; po
\$2: J. Dijokas, J. Karvelis, J.
Pantis, F. Klamas, J. Garbe-
nis, J. Gedgaud, F. Kukevičė,
F. Lunkutis, F. Bitaut, J. Wai-
nauskis, K. Daveikas, Zamckis,
K. Medžauskis, J. Jankauskis;
po \$1: K. Wenckus, J. Jovai-
šas, D. Lemeses, A. Antana-
vičė, K. Pacuse, A. Aukselis,
A. Suiiris, P. Basinskis, J. Lu-
košienė, K. Wenckus, J. Jo-
vaisas, D. Lemežis, K. Dargis,
J. Rubėžius, K. Jovamaitis, J.
Kupitis. Viso aukų priduta
\$837.25.

B. L. G. K. Fin. Sekr.
— A. Zymont.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
"NAUJIENOS"

EXTRA
ŠAUKIAME DIDELI IŠPARDAVIMĄ MUSU BENDRINIAME
PARDAVINĖJIMO KAMBARY
Parduosime Fonografus, Parlor
Setus, Divonus, Pečius.
STERN FURNITURE STORAGE C
2810 W. Harrison St., Chicago, Ill.
Mes turime parduoti už neužmokėjimą rėndos palaikymui dvi-
dešimtis metų Victorolų (kalbamųjų mašinų) už kurias
reikėtų mokėti net iki \$200, parduoda už \$35 ir duosime veltui
24 rekordų pasirinkime ir 200 adatų. Dauguma mašinų naujos ir
užtikrintos ant dešimties metų. Reikia jas pamatyti, kad apkal-
vūs. Neprašysk šios progos, kaip, tikrą atsitikimą, kuris visame
gyvenime negali būti syk atsitikti. Pamąstyk pat, tik už \$35 au-
stos rūšies gvarantų kalbamųjų mašiną. Taipgi, mes turime
parduoti dešimtį auštų rūšies tikros odos sekičial setų, lovų ir
karpetų. Šie setai yra visai nauji ir vėliausio išdirbimo. Mes par-
duosime už pirmą pasiūlymą, nes norime padaryti daugiau vietos.
Tai apimokės atsteli, nežinint kur gyventi. Mes pristatom veltui
visas miesto dalia ir apieilines, taipgi išlaunčiame C. O. D. ir
daleidžiame peržiūrėti arba užsimokėti aplaikię siuntinį.
Liberty Bondsai priimami.
Atidara nuo 9 ryto iki 9 vakaro Savaitdieniai iki 4 val. po pietų.

PINIGAI.

Iš Amerikos siunčiami pini-
gai į Lietuvą; greičiausiai pa-
siekia adresantus Lietuvos kai-
muose, kada yra pasiūsti per
Federalę Paskolų Bendrovę
666 W. 18-th St., Chicago,
kuri turi sąskaitiškus ryšius su
Lietuvos Bankomis.
Pinigai yra siunčiami paš-
tomis ir telegramomis, ir išduo-
da savo čekius (draftus) ant
Lietuvos bankų.

Keliaujantiems į Lietuvą yra
sargiausiai ir patogiausiai vėz-
tis pinigus Federalės Paskolų
Bendrovės Draftų formoj, išduo-
tus ant Lietuvos bankų; tie ban-
kai išmoka pinigus draftą savi-
ninkui be jokio nuotraukų. Par-
duoda laivakortes ant dviejų tie-
siausių į Lietuvą linijų, ant ku-
rių nereikia persėsti. Iš Montre-
al į Eydkunus (netoli prie Kau-
no), kaina \$107.15.
Iš New York į Liepoją, kaina
\$145. Taip-pat ir iš Lietuvos
į Ameriką.

Skolinama pinigus ant Ameri-
kos ir Lietuvos namų, žemių ir
ukų.
Ofisas atdaras iki 9 val. vak.

**Waukegano
Lietuviai—**

Norėdami SIŪSTI PINIGŲ
savo giminėms LIETUVON,
kreipkitės į J. E. Bruzevi-
čiaus aptieką:

**WAUKEGAN
PHARMACY,**
1005 Marion Street,
Waukegan, Ill.

**Pinigai iš
Rockfordo
Lietuvon**

Pinigus iš Rockfordo
Lietuvon galima tiesiai
siųsti per S. J. Petraus-
ką, Rockford Real Es-
tate & Loan Co.

Iš čia pinigai yra pa-
siunčiami Lietuvon grei-
čiausiu būdu ir už pini-
gų siuntimą pilnai atsa-
koma.

Siųskite pinigus Lie-
tuvon per

S.J. Petrauskas
809 So. Main Str.
Rockford, Ill.

DR. VAITUSH, O. D.

Lietuvių Akių
Specialistas

Palengvins akių įtempimą, kuris
esti, priežastimi galvos skaudėjimą,
svaigulio akių apimimo, nervuot-
mo, skaudama akių karšči, atitaiso
kreivias akis, nuima kataraktą, atitai-
so trumparegystę ir toliaregystę. Pri-
renka teisingai akinis. Visuose at-
sitikimuose egzaminavimas daroma su
elektros, parodančią mažiausias klai-
das. Speciali atyda atkreipama į
mokyklos vaikus.
Valandos nuo 12 iki 8 vakare. Ne-
dėliomis nuo 10 ryto iki 1 po piet.
Ofisas 1553 W. 47th St., kampas
Ashland Ave. Tel. Drexler 9660

DR. YUSKA

1900 S. Halsted St.

Tel. Canal 2118

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare.

Rezidencija: 2811 W. 53rd St.

Tel. Prospect 3466

DR. V. A. ŠIMKUS

Lietuvių gydytojas, Chirurgas

Akuseras

3203 So. Halsted St., Chicago.

Valandos: 10-12 v. r., 1-3, 6-8

v. v. Nedėliomis 10-12 ryto.

Ofisas atdaras iki 9 val. vak.

Akuserka M. Katauska

Patarnauja diėnom ir naktimis pris-
gimdyti ir duoda patarimus me-
terinis ir merginoms. Antrašiai
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Phone: Boulevard 4121.

DR. I. H. GINDICH

DENTISTAS

Mes savo darbą gvarantuojuame

Kalbame visas Europiškas kalbas.

3804 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Arti 38-th Street

DR. C. KASPUTIS

—Dentistas—

3331 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Valandos: 9-12 A. M. 1-5, 7-8 P. M.

DR. JOHN N. THORPE

Gydytojas ir Chirurgas

1637 W. 51 st. kamp. Marshfield av.

Valandos: Iki 9 ryto, nuo 3 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare.

Tel. Prospect 1157

DR. P. P. ZALLYS

Lietuvių Dentistas

10801 S. Michigan Av., Roseland

Valandos: 9 ryto iki 12 diena.

Nuo 1 po pietų iki 9 vakare.

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12

12 is ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.

3325 So. Halsted St., Chicago.

Tikros odos

Abi pusiai dėvėjami overko-
tai, kurie parduodami po \$75-
00, \$85.00 ir \$100.00 Mieros nuo
36 iki 46. Tamistos pasirinkime
už \$30.00.

Vyrams ir vaikams pavasari-
niai siutai, po \$15.00 iki \$45.00.
Atidara vakarais iki 8 val.,
Nedėliomis iki 3 po pietų.

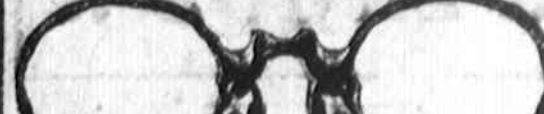
S. Gordon

1415 S. Halsted St.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS

Akių Regėjimo Gydytojas

Gyvenimas yra
tėslas, kada yra
nyksta regėjimas,
Mes vartojame
paugerintą Opti-
chaimometrą, X-
patinga domia at-
kreipdama į val-
kus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis, nuo 9 iki 12 diena.
4639 S. Ashland Ave. kamp. 47 St.
Telephone Yards 4817
Boulevard 6487

DR. M. HERZMAN

18 RUSIJOS

Urali Lietuviams žinomas per 22
metų kaip patyręs gydytojas, chi-
rurgas ir akušeris.

Gydo akis ir chroniškas ligas,
vyrų, moterų ir vaikų, pagal nau-
jusias metodus K-Bag ir kitas
elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija 1838 W.
18th St., netoli Flak St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų,
ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Dienomis: Dami

1118 arba 957

6601 Drexel

6601 Drexel

GYVENIMAS: 8412 S. Halsted St.

Val.: 9-12 ryto ir 8-9 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuojas 15 metal

Ofisas

2728 So. Ashland Ave., 2 laim

Chicago, Illinois.

Specialistas džiovon

Moteris, Vyras ir

Valandos: Nuo 10 iki 12 ryto, nuo 8

iki 5 v. po piet ir nuo 7 iki 8 val.

vak. vakar. Nedėliomis nuo

10 val. ryto iki 1 val. po piet.

Telefonas Drexel 2338

DR. G. M. GLASER

Praktikuojas 29 metal

Ofisas

3149 S. Morgan St. kerti 22 St

Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS:

Moteris ir Vyras.

Taipgi Chroniškas ligas.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 ryto iki 8 po piet, 6-8

vakare. Nedėliomis nuo 9-12

po piet.

Telephone Yards 687

Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas

VALANDOS: 9-12 ryto

8-9 vakaro.

3303 So. Morgan Street,

Chicago, Ill.

Dr. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po

piet, 6 iki 9 vakare

Nedėliomis: nuo 9 iki 12 ryto

1821 S. Halsted St.,

Kampas 18 ir Halsted St.

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

